

[Udenrigsministeren]

At forhandle tilbagetrækning og begrænsninger af våbenkategorier som kampvogne, artilleri og pansrede køretøjer kan blive en langvarig og vanskelig proces, og det skyldes ikke mindst, at kontrolspørgsmålet, når det drejer sig om konventionelle styrker, må forudses at blive ganske særlig kompliceret. Regeringen håber, at de nye signaler fra Øst også med hensyn til situationen på det konventionelle område vil kunne omsættes i konstruktiv forhandlingsvilje ved kommende forhandlinger om konventionel stabilitet i Europa.

Jeg vil herefter kort berøre nogle af de regionale konflikter. Regeringen hilser undertegnelsen af Genèveaftalerne om Afghanistan velkommen. Aftalerne har banet vej for tilbagetrækning af de sovjetiske styrker efter mere end 8 års besættelse. Regeringen lægger vægt på, at aftalerne bliver gennemført inden for den fastlagte tidsramme, og det indebærer bl.a., at de sovjetiske tropper skal være trukket ud af landet inden den 15. februar 1989.

Det er vort håb, at der tillige vil kunne tilvejebringes en omfattende politisk løsning, der kan føre til en indstilling af kamphandlingerne, flygtningenes frivillige tilbagevenden, det afghanske folks frie udøvelse af dets selvbestemmelsesret og genetablering af et uafhængigt og alliancefrit Afghanistan. Omfattende bistandsbestræbelser inden for FN-systemet er undervejs, og Danmark vil her yde sit bidrag.

Også Kampuchea har været besat af fremmede tropper i en snart lang årrække. En dialog mellem de berørte parter er nu kommet i gang. De vietnamesiske tropper må trækkes ud af landet, og det må sikres, at det tidligere Pol Pot-styre ikke får mulighed for at vende tilbage til magten.

I konflikten mellem Irak og Iran er dialog nu trådt i stedet for væbnet konfrontation. Sikkerhedsrådets resolution nr. 598 udgør et godt grundlag for generalsekretærens bestræbelser for at opnå en varig og retfærdig løsning på konflikten. Regeringen støtter fuldt ud generalsekretærens indsats under fredsforhandlingerne.

De underliggende problemer er imidlertid ikke løst, og krigen har skabt stor bitterhed i begge lande. Forhandlingerne må derfor forudses at blive både vanskelige og langvarige.

Der er fortsat konfrontation og ingen egentlig dialog i den arabisk-israelske konflikt. En

international fredskonference inden for FN's rammer er den mest realistiske mulighed for en varig løsning, der sikrer Israels ret til at eksistere inden for sikre og anerkendte grænser og palæstinenserens ret til selvbestemmelse, med alt hvad dette indebærer.

De tragiske begivenheder i de besatte områder vidner imidlertid om en atmosfære af vold og indbyrdes mistro, som er ødelæggende for fredsprocessen, og den israelske undertrykkelse må ophøre.

Blandt andre regionale konflikter, der forhåbentlig snart kan finde en afslutning, synes det langt om længe berettiget også at nævne Namibia. Der er nu udsigt til, at Sydafrikas ulovlige besættelse og undertrykkelse af befolkningen kan bringes til ophør. Regeringen hilser de hidtidige fremskridt i forhandlingerne mellem Angola, Cuba og Sydafrika, med USA som medlemmand, velkommen.

Apartheidpolitikken i Sydafrika udgør fortsat en skamplet på verdenssamfundet som en krænkelse af de grundlæggende menneskerettigheder, og vi vil fra dansk side usvækket virke for, at det internationale pres mod Sydafrika opretholdes og forstærkes med henblik på apartheidsystemets fredelige afskaffelse.

De seneste måneder har desværre været præget af manglende fremdrift i fredsprocessen i Mellemerika – oven i købet er volden og den manglende respekt for helt grundlæggende menneskerettigheder stadig stigende. Det gælder i Nicaragua, i El Salvador, i Guatemala og i Honduras, og det er en udvikling, som må vække dyb bekymring.

Regeringen vil sammen med de øvrige EF-lande fortsætte den aktive indsats for at fremme ægte demokrati og respekt for menneskerettighederne i regionen. De politiske og økonomiske forbindelser mellem landene og i forholdet til Europa må udvikles, for at man kan overvinde den århundredgamle økonomiske og sociale uretfærdighed og undertrykkelse, som jo er den grundlæggende årsag til områdets problemer.

Danmarks støtte til og deltagelse i FN's fredsbevarende operationer har en langvarig tradition i dansk FN-politik, og vi hilser det derfor med tilfredshed, at de fredsbevarende operationer i år har fået tildelt Nobels fredspris. Det er et udtryk for det internationale samfunds anerkendelse af de væsentlige bidrag, som FN-styrkerne har ydet og fortsat yder til fredens bevarelse.